

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 14

Lýsingarprísir fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 9. apríl 1949

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárid

23 arg.

Ellis- og avlamislógin samtykt á Danatingi

Lógaruppskotini til nýggja ellis- og avlamisskipan flugu góða víðgerð á Danatingi.

Allir flokkar vóru fyri at fremja uppskotini.

Ellisrentu- og avlamisfólkini kunnu so stalt gleða seg til at fáa sína ellis- og avlamislón goldna eftir stígunum í hesi nýggju skipan frá 1. apríl í ár at rokna.

Peningurin, tey verða at fáa, er fleiri ferðir so stóur sum tann peningur, tey higartil hava fingið. Hetta ræður serliga fyri invalitarentufólk við forsorgarskyldu fyri fleiri börn.

Eini hjún, sum eru hjálpalets avlamisfólk og sita við fleiri börnum at forsyrja verða at fáa 3232 kr. og harafrat 372 kr. fyri hvørt barnið.

Sita tey eftir við t.d. 5 börnum eins og eini hjún, vit kenna, verða tey at fáa 5092 kr.

Tað mesta, ið tey áður kunnu fáa var 1175 kr.

Avlamisfólk kunnu eftir teirri nýggju skipanini tjena líka so nógv sum grundlönina (1812) uttan at nakad verður drigið frá avlamislönini.

Undir víðgerðini av hesum lógaruppskotum á Danatingi hendi tað merkiliga, at Th. Petersen mótmælti, at socialministarinn ikki hevði víðgjørt minnilutans uppskot.

Er tað ikki stuttligt, at Th. Petersen kærir seg yvir, at danski rikisdagurin ikki tekur fólk-

flokksins minnilutastöðu til fylgiu heldur enn at fremja meirlutans samtykt á Føroya lógtingi!

Gjörði rikisdagurin tað, hendi eingin broyting til bata fyri tey gomlu og invalitararnar.

Tann vælvild, sum flokkarnir á Danatingi sýndu hesum lógum til bata fyri tey gomlu og avlamisfólkini, verður altíð at standa sum ein heiðursvardi og hitt besta tekin fyri einum góðum samarbeiði millum Føroya lógtung og landsstýri og danska rikisdag og rikisráð.

P. M. Dam, ið sum fólkatingsmaður so heitt tók til orða fyri einari nýggjari skipan fyri tey gomlu og avlamisfólkini, og sum heima í Føroyum — uttan sum innan lógtung — hevur barst fyri einari betri socialari forsorg, hevur alla góða grund til at verða glaður yvir tað stóra sociala framstíg, ið her er hent.

Eitt gleðiligt úrslit av starvi samgonguflokkanna í landsstýrinum, á lógtungi eins og á rikisdegi (Dam í fólkatinginum og Poul Niclasen í landstinginum).

Nú er eftiri at bóta vanlukku-tryggingina og fáa í lag eina fyri Føroyar hóskandi arbeiðsloysis-trygging eins og at bóta um sjúkratryggingina, so óll læknis- og hospitalshjálpar kann verða ókeypis eins og javnaðarflokkurin hevur iðgjøgnumført í Bretlandi.

Socialt rættvís! Social trygð fyri óll er javnaðarflokksins stóra mál!

Stór søgulig hending:

ATLANTSSÁTTMÁLIN
undirskrivaður í Washington.

Tað var ein minnilig lóta í Washington, hövudsstaðnum í Sambandsrikunum, tað ið uttan-rikisráðharvarnir úr 12 europeiskum londum við sendimonnunum sínum komu fram og fólk sín vega undirskrivaðu atlantssáttmálan.

Atlantshavslond eru nú bundin saman við sáttmálabandið og hava lagt á seg vissar skyldur. Tey vilja tryggja seg fyri álopum, og verður eitt áherjað, skulu hini koma tí til hjálpar.

TÓRSHAVNAR TEKNISKI SKÚLI

50 ár í vetur

Leygarkvöldið 2. apríl hevði Tórshavnar tekniski skúli ársveitslu. Umframt næmingar skúlans vóru móttir umboðsmenn fyri býráðið, rikisumboðið og bláðini.

Sjálv veitslan var væl fyriskipað og hugnaligt var at lýða á talurnar, har vóru hildnar, og á hugavert at hyggja at teimum arbeiðum, sum næmingarnir hövdu gjørt henda veturin, eins og bordreiðingin var hugnalig og blískapurin góður, men skúlahólini eru, sannleikan í æru, ikki so hugnalig og hóskandi, sum ein kundi hugsað sær: stovurnar smáar, einki serliga væl hildnar og t. d. ikki eitt bíkeli prýddi bróstini; hesin óhugni verður ikki minni fellandi í eyga, tá ein hugsar um, at skúlin eisini er studentaskúli. Her treingir ein harðlig og skjót ábót.

Við kaffiborðið beyð stjóri skúlans harra Johan Ziska vælkomnið og býtti út tey prógv, ið næmingarnir hövdu tikið henda veturin, og segði hann frá, at hetta var fyrstu ferð, slik prógv vóru tikið.

Vilhelm Nielsen formaður skúlans helt síðani røðu um skúlan, síðani hann byrjaði við 8 næmingum, til nú hann hevði um 100 næmingar. Talaði hann um vælvild frá býráðnum, sum umframt at lata hetta høli, reingerðanina av tí, ljós og hita og 1000 kr. kontant í ár eisini hevði lagt 50.000 kr. í grunn til byggjan av nýggjum skúla. Síðani býtti hann diplomir út til teir bestu av næmingunum sum hövdu gingið á skúlan henda veturin; eisini hetta var fyrstu ferð slik vórðu býtt út. Tey vóru sera vøkur við, vakrari mynd á forsiduni og navnið á Tórshavnar tekn. skúla. Niðri undir stendur: «fyri ídni og dugnaskap» og so plass til navn næmingsins. Óvast á stendur prentað hesi orð: «Eingin er óvgamal gott at læra», og niðast stendur: Hann, ið árla risur, verður mangt visur.

Teir, ið fingu diplomir vóru hesir: Hjörleif Hentze av Sandi, í arbeiði á verksmiðju Wenzel Petersens, Martin Thomsen úr Norðagötu, prentari á prent-

smiðju H. N. Jahohsens bóka-handils, Reimar Isaksen úr Norðagötu, í arbeiði á verksmiðju John & Poul Joenssens, Hendrik Thomsen úr Syðrugötu, í arbeiði á snikkaraverkstæði Zach. Becks og Majfred Rasmussen av Strøndum, í arbeiði á Tórshavnar skipasmíðju.

H. C. W. Torgard arkitektúr, sum var móttur sum umboðsmaður fyri býráðið, helt talu vegna næmingar skúlans og ávisti teir vansar hesir hövdu at rökja skúlan vegna yvirarbeiði hjá arbeiðsgevarunum. Annars segði Torgard, at tað var 40 ár síðani tekniskur skúli var byrjaður í Havn, men undir minni formun enn nú.

Harra Skade, fulltrúi rikisumboðsmannins, umboðaði rikisumboðið og helt hann talu fyri samarbeiði millum norðurlendskan verkliga arbeiðandi ungdom og skipaði fyri at rópa hurra fyri Føroyum.

Samkomman endaði við at sungið varð: «Tú alfagra land mitt».

Tað er avgjört ein ógvuliga týðandi uppgáva sum fer fram á hesum og slikum skúlum í Føroyum. Tað er ikki beint, at kommunurnar og rikisstýrið eru einsamøll um at styða hesa stóru uppgávu, sum minst má javnmetast við hana teir almennu skúlnarir rökja.

Nú, ið so nógv er talað um ein skúla fyri studentanæmingarnar, er tað avgjört minst líka neyðugt at fara undir at skipa ein skúla sum gevur tí praktiskt arbeiðandi ungdominum ein hollan teoretiskan kunneika.

P.

STAFFORD CRIPPS

leggur fram fíggarroknskap

Fíggjarráðharrin í Englandi Stafford Cripps, legði fram fíggarroknskap ónsdagin í hesari vikuni. Bæði fíggjarliga og handilsliga var landið nógv framfarið hetta árið. Ríkisskuldin var niðurstøtt við 750 mill-pund. Men ikki kundi læstast skatta-hyrðan ella sejast niður prísir, segði Stafford Cripps. Bæði vápningin og hin sociala um-sorganin kravdu, at fólkid helt áfram at bera byrðurnar til vegurin til fulla uppbygging var náddur.

TUBBAKSHANDILIN

Allar vanligar tubbaksvarur

ÓLI NOLSBE

Torreyri

dimma Grón

GAGNAST VÆL